

LỘ VÒNG CUNG CẦN THƠ

Mùa Xuân Mậu Thân 1968

và bài học “THỂ TRẬN LÒNG DÂN” trong xây dựng
khu vực phòng thủ hiện nay

⇨ **Đại tá, Tiến sĩ TRẦN THÀNH**

Trưởng phòng Khoa học Quân sự Quân khu 9

Lộ Vòng Cung dài gần 30 km, phía Bắc nối với liên tỉnh lộ 27 (nay là Quốc lộ 91) tại xã Phước Thới (Ô Môn) bao quanh các xã Trường Lạc, Thới An Đông, Tân Thới, Giai Xuân, Long Tuyền, Nhơn Ái, Mỹ Khánh, An Bình. Phía Nam men theo sông Cần Thơ. Nơi đây được mệnh danh là “Vành đai lửa”, “Vòng cung lửa”.

Thời kỳ đó, đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn cố giữ cho bằng được “Vành đai lửa” này nhằm bảo vệ cơ quan đầu não Vùng IV chiến thuật. Vì vậy, chúng cho xây dựng trên 100 đồn bót và sử dụng không quân, pháo binh và máy bay ném bom B57 ngày đêm đánh phá ác liệt. Nguy hiểm hơn, địch còn cho rải chất độc hóa học khai hoang địa hình để thực hiện “vòng lộ trắng”.

Cũng chính trên tuyến lộ này, Quân khu 9 và Tỉnh ủy Cần Thơ sử dụng làm nơi tập kết lực lượng, là bàn đạp tiến công vào thành phố Cần Thơ và các mục tiêu quân sự trọng yếu khác như: Bộ Tư lệnh Quân đoàn 4 - Vùng IV chiến thuật, Sân bay Trà Nóc, Sân bay Lộ Tẻ, Căn cứ Hải quân... Chính vì vậy, Lộ Vòng Cung trở thành vành đai chiến tuyến tranh chấp có ý nghĩa chiến lược ở miền Tây, mà cao điểm là đợt Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968. Cuộc chiến đấu giữa ta và địch trên địa bàn này diễn ra vô cùng gay go và ác liệt.

Đúng kế hoạch, chiều 30 Tết Mậu Thân 1968, các cánh quân triển khai thần tốc vượt Lộ Vòng Cung bằng nhiều hướng: Rạch Sung, Xà No Cạn và Trường Tiền vào chiếm lĩnh vị trí xuất phát

bằng tất cả quyết tâm, với phương châm được quán triệt: *Kết hợp tiến công tiêu diệt địch bằng lực lượng quân sự và nổi dậy giành chính quyền làm chủ bằng lực lượng chính trị của quần chúng; kết hợp chặt chẽ các cuộc đấu tranh ở nông thôn và thành thị; kết hợp lực lượng tại chỗ cơ sở của quần chúng với lực lượng vũ trang của quân khu từ bên ngoài đánh vào.* Sử dụng lực lượng tiến công vào đầu não của địch trên 4 hướng: Tập trung đánh vào Bộ Tư lệnh Vùng IV chiến thuật, Đài Phát thanh, Sân bay Lộ Tẻ, Sân bay Trà Nóc và các mục tiêu quan trọng khác.

Đại tướng Phạm Văn Trà - Nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Nguyên Bộ trưởng Bộ Quốc phòng từng chia sẻ: *"Điều bất ngờ là mặc dù nằm trong vùng địch kiểm soát nhưng các đơn vị của ta khi hành quân đến đâu, đi qua xóm ấp nào đều được nhân dân tỏa ra đường thăm hỏi, tặng quà động viên bộ đội. Nhiều người xúc động, đứng lặng nhìn đoàn quân đi trong chiều 30 Tết."* Tình cảm và sự động viên kịp thời của nhân dân trước lúc bước vào cuộc chiến ác liệt với địch đã tiếp thêm niềm tin, sức mạnh để cán bộ, chiến sĩ ta vượt qua mọi gian khó, hy sinh, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Qua đợt Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 ở tuyến Lộ Vòng Cung Cần Thơ đã để lại nhiều bài học quý giá, đặc biệt là bài học về xây dựng “thể trận lòng dân”. Đó là:

Thứ nhất, mặc dù đây là nơi cửa ngõ miền tây, sát cơ quan đầu não của địch, nhưng nhờ nhân dân che chở, đùm bọc, các chi bộ Đảng trong và ngoài Lộ Vòng Cung có điều kiện hoạt

động, bám trụ, lãnh đạo quần chúng đấu tranh với địch. Sự lãnh đạo của Đảng vì thế không bị gián đoạn trong suốt chiến dịch.

Thứ hai, nhân dân ở tuyến Lộ Vòng Cung luôn bị địch càn quét, phá hoại nhà cửa, nhưng vẫn một lòng tin vào Đảng. Nhân dân cùng với các đảng viên bám trụ, củng cố, gây dựng phong trào, xây dựng các cơ sở bí mật đưa người và vũ khí vào nội ô để lực lượng vũ trang chiến đấu. Đồng thời, vận động gia đình binh sĩ địch kêu gọi người thân buông súng trở về gia đình. Mặt khác, nhân dân còn tích cực tham gia dân công chiến trường, tiếp tế, hỗ trợ cho chiến sĩ ta với nhiều hình thức khác nhau như: huy động xuống ghe đưa đón bộ đội, phát động phong trào “quán cơm khởi nghĩa” theo các tuyến đường vào Lộ Vòng Cung...

Thứ ba, nhắc đến Lộ Vòng Cung, chúng ta không quên nhắc đến công sức của nhân dân đã cùng với bộ đội, du kích, công an chiến đấu, phục vụ chiến đấu, nuôi chứa, bảo vệ bộ đội, cán bộ, du kích. Lúc ác liệt nhất vẫn còn nhiều người ở lại cùng lực lượng vũ trang chiến đấu và phục vụ chiến đấu.

Có thể nói, “thế trận lòng dân” đã tiếp lửa, tiếp sức cho chiến sĩ “quyết tử cho tổ quốc quyết sinh” tại chiến trận Lộ Vòng Cung. “Thế trận lòng dân” cũng chính là chỗ dựa để binh sĩ ta hạn chế được thương vong, thiệt hại trong thế giằng co dài ngày với quân địch.

Bài học vô cùng quý giá có tính quy luật này mãi mãi nhắc nhở chúng ta trong chặng đường xây dựng và phát triển đất nước trong thời bình hiện nay. Đặc biệt, chú trọng củng cố hệ thống chính trị cơ sở vững mạnh, không ngừng chăm lo khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy dân chủ cơ sở; đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội gắn với tăng cường quốc phòng - an ninh, bảo đảm an sinh xã hội và môi trường văn hóa lành mạnh. Hơn hết, trong bất kỳ tình huống nào, hệ thống chính trị các cấp và lực lượng vũ trang cũng phải “bám dân, gần dân, sát dân”, dựa vào “thế trận lòng dân” để giải quyết những vấn đề phức tạp nảy sinh trên mọi lĩnh vực của đời sống, nhất là những lĩnh vực nhạy cảm. Thực hiện tốt điều này sẽ là nền tảng hiện thực hóa quyết tâm xây dựng Tây Đô “ổn định về chính trị, giàu về kinh tế, mạnh về quốc phòng - an ninh” ❀

Ba mươi giây dừng trên phố

→ LQT

*Mình đứng lại lúc đèn bật đỏ
Những chuyến xe tắt bật đi về
Bay qua mắt một chùm chuông gió
Nghe như vừa gặp lại hồn quê.*

*Mình dừng lại mấy mươi giây đèn đỏ
Đứa trẻ nắm tay ông dắt sang đường
Bàn tay cầm nhành mai vừa hé nụ
Chợt thấy đường về rộn rã sắc hương.*

*Mình chờ người qua thật nhanh
Thấy mây trôi đi thì chậm
Hương cơm từ xa xôi lắm
Chợt về lan tỏa băng khuâng.*

*Mấy mươi giây dừng giữa phố
Thấy lòng mình thì mênh mông
Hiện ra một con đường nhỏ
Và xa xa một cánh đồng...*

*Mấy mươi giây dừng ở phố
Có gì cho nổi ly hương
Mang theo những chùm chuông gió
Nhớ thương trên những nẻo đường...*

